

Ignatius van Loyola, Het verhaal van de pelgrim, herzien en bewerkt door Mary Blickman, Ben Friesj en Mark Rotsaert sj, derde druk, Averbode, 2010, 176 p, ISBN 978-90-317-2976-0.

Het is 1555 als de laatste hand wordt gelegd aan de oorspronkelijke tekst van dit boekje. Een jaar later zal de hoofdpersoon, Ignatius van Loyola, op 65-jarige leeftijd in Rome overlijden. De Jezuïeten die hem na zeer veel aandringen zijn levensverhaal konden ontfutselen, zijn precies op tijd geweest. Wat u hier kunt lezen, is weliswaar een levensverhaal maar geen 'autobiografie' in de strikte zin. Als de nog jonge religieuze gemeenschap van de jezuitenorde, die in 1540 door Ignatius werd gesticht, aanvoelt dat de stichter van de gemeenschap wellicht niet lang meer zal leven, gaat zij op zoek naar haar oorsprong. Maar zij zoekt die oorsprong niet primair in historische gegevens.

De vraag van Ignatius' medebroeders is geweest, dat hij hen zou vertellen *hoe de Heer hem van af het begin van zijn bekering geleid had*. Zij zoeken naar de manier waarop God in het leven van Ignatius heeft gewerkt, opdat het verslag daarvan hen en de snel groeiende nieuwe generatie jezuiteten tot inspiratie zou dienen. De eigenlijke hoofdpersoon van dit verhaal is God.

Ignatius was een zo nauwkeurig verteller - met soms ook humoristische of pikante details - dat de luisteraars tegelijk iets konden opsteken over de historische situatie waarin zijn geloofsverhaal zich heeft afgespeeld. Soms blijkt dat iets wat historisch interessant had kunnen zijn, niet nader wordt uitgewerkt omdat het verhaal een ander belang dient.

Ignatius vertelt zijn verhaal weliswaar zelf, maar de weergave ervan is van Luis Gonçalves da Câmara. Na afloop van elk gesprek - interview zou een goed woord kunnen zijn - geeft hij zo trouw mogelijk weer wat hij zojuist gehoord heeft, zoveel mogelijk met Ignatius' eigen woorden. Als nauwkeurig verslaggever vertelt Gonçalves over Ignatius in de hijvorm.

Veel van wat toen bekend verondersteld kon worden, is nu niet meer direct begrijpelijk. Daarom werden aan de tekst noten toegevoegd voor wie al lezend nader wil toezien. Maar het belangrijkste doel van het verhaal van de pelgrim, zoals Ignatius hier wordt aangeduid, is verslag te doen van een mystiek levensproces waarin geleidelijk duidelijk wordt hoe Ignatius leert onderscheiden welke weg hij moet gaan. Dit onderscheiden is in de volle betekenis van het woord ten geestelijke oefening. De kern van deze oefening bestaat erin 'de Schepper in direct contact met zijn schepsel (te) laten werken en het schepsel met zijn Schepper en Heer.' ([Geestelijke Oefeningen](#) nr 15)